

УКРАЇНА

(19) UA (11) 31175 (13) U
(51) МПК (2006)
A01N 1/02МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ КРІОКОНСЕРВУВАННЯ СУСПЕНЗІЇ КЛІТИН ПЛАЦЕНТИ

1

2

(21) u200714177

(22) 17.12.2007

(24) 25.03.2008

(46) 25.03.2008, Бюл.№ 6, 2008 рік

(72) ГОЛЬЦЕВ АНАТОЛІЙ МИКОЛАЙОВИЧ, UA,
ГРИЩЕНКО ВАЛЕНТИН ІВАНОВИЧ, UA, ГУРІНА
ТЕТЯНА МИХАЙЛІВНА, UA, РОССОХА ІРИНА
ВІКТОРІВНА, UA(73) ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ КРІОБІОЛОГІЇ І
КРІОМЕДИЦИНИ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК
УКРАЇНИ, UA

(56)

(57) Спосіб кріоконсервування суспензії клітин
плаценти, що включає поєднання її з

кріоконсервувальним розчином
"Пропандіосахароль", еквілібрацію з цим розчином
і заморожування до температури рідкого азоту,
який **відрізняється** тим, що поєднання суспензії
з кріоконсервувальним розчином здійснюють
шляхом поступового її нашаровування на
кріоконсервувальний розчин, еквілібрацію з
кріоконсервувальним розчином суміщають з
програмним охолодженням до 0 °С, а
заморожування проводять зі швидкістю 1 град./хв.
до температури -40 °С з наступним зануренням у
рідкий азот.

Корисна модель належить до кріобіології та
кріомедицини і може бути використана для
низькотемпературного консервування суспензії
плаценти з метою подальшого використання у
кріомедичній практиці.

Існує спосіб консервування тканин
фетоплацентарного комплексу, згідно з яким
фрагменти тканини витримують 30хв у
консервуючому середовищі, що містить 10%
ДМСО і 10% ПЕО-400, заморожують зі швидкістю
1-2°С/хв до 0°С, далі - 5-6°С/хв до -10°С,
витримують при -10°С 1,5-2 години і занурюють у
рідкий азот [1].

Недоліком цього способу є те, що у
кріоконсервуючому розчині використовується
підвищена концентрація кріопротектору, що
підсилює його токсичну дію на клітини і тим самим
знижує їх схоронність (86,4±1,4%). Крім того
процедура заморожування потребує значних
витрат часу через довготривалу еквілібрацію.

Найбільш близьким до заявленого є спосіб
кріоконсервування суспензії плаценти, згідно з
яким до суспензії тканини плаценти додають
кріоконсервуючий розчин "Пропандіосахароль" у
співвідношенні 1:1, еквілібрують з цим розчином
при кімнатній температурі протягом 15-20хв,
фільтрують, розливають у плівкові контейнери або
скляну тару по 10мл і заморожують шляхом

занурення в рідкий азот. Розморожують у водяній
бані при температурі води 42-45°С [2].

Недоліком цього способу є недостатньо
висока схоронність суспензії клітин плаценти після
розморожування - 80,2±3,6%.

В основу корисної моделі поставлено задачу
створити такий спосіб кріоконсервування суспензії
клітин плаценти, який би забезпечив підвищення
схоронності клітин після заморожування-відігріву.

Ця задача вирішується тим, що у способі
кріоконсервування суспензії клітин плаценти, який
включає поєднання її з кріоконсервуючим
розчином "Пропандіосахароль", еквілібрацію з цим
розчином і заморожування до температури рідкого
азоту, згідно з корисною моделлю, поєднання
суспензії з кріоконсервуючим розчином
здійснюють шляхом поступового нашаровування
клітин суспензії плаценти на кріоконсервуючий
розчин, еквілібрацію з кріоконсервуючим розчином
суміщають з програмним охолодженням до 0°С, а
заморожування проводять зі швидкістю 1град/хв
до температури -40°С з наступним зануренням у
рідкий азот.

Заявлений спосіб дозволяє підвищити
схоронність клітин плаценти після процедури
заморожування-відігріву на 14-15%. Це
обомовлено тим, що при суміщенні еквілібрації
суспензії клітин плаценти у кріоконсервуючому

(19) UA (11) 31175 (13) U

розчині з програмним заморожуванням до 0°C скорочується тривалість токсичної дії кріопротектора на клітини, а також тим, що поступове нашаровування суспензії плаценти на кріоконсервуючий розчин, замість перемішування, скорочує час осідання клітин на дно кріоампули і сприяє більш рівномірному їх розподілу у кріоконсервуючому розчині.

Спосіб пояснюється прикладами.

Приклад 1

Виділену за стерильних умов плаценту тричі відмивали від слизу та крові фізіологічним розчином, після чого готували суспензію клітин плаценти методом механічної дисоціації у гомогенізаторі Понтера у співвідношенні плаценти і фізіологічного розчину 1:2 до отримання гомогенної маси. Одержану суспензію пропускали через капроновий фільтр та голки діаметру, що зменшується. Кількість клітин у суспензії підраховували у камері Горяєва. Для визначення морфологічного складу клітин плаценти робили мазки, фіксували їх метанолом та фарбували за методом Романовського [3]. Як кріоконсервуючий розчин використовували "Пропандіосахароль", що містив 370,0мл кріопротектора пропіленгліколь, 32,0мл сахарози безводної, 6,0мл хлориду натрію і води бідистильованої до 1000мл. Консервуючий розчин розливали у кріоампули (фірма "Nunk") об'ємом 1,8мл. Суспензію клітин плаценти поступово нашаровували на кріоконсервуючий розчин у співвідношенні 1:1, відразу ж поміщували у програмний заморожувач і охолоджували до 0°C. При цьому швидкість охолодження підбирали таким чином, щоб час проходження цього температурного інтервалу співпадав з рекомендованим терміном еквілібрації клітин із кріоконсервуючим розчином. Далі зразки заморожували зі швидкістю 1 град/хв. до температури -40°C, після чого занурювали у рідкий азот. Відігрівання здійснювали у водяній бані при температурі 42°C протягом 45-50с при постійному перемішуванні до повного зникнення кристалів льоду.

Схоронність клітин суспензії плаценти після кріоконсервування, яку оцінювали загальноприйнятим експрес-методом за допомогою 0,2% водного розчину трипанового синього, складала $94 \pm 2,8\%$.

Приклад 2

Спосіб здійснювали аналогічно прикладу 1, за винятком того, що перед зануренням у рідкий азот зразки охолоджували до різної кінцевої температури: -20°C, -40°C, -60°C. Схоронність суспензії клітин плаценти після відігріву складала $90 \pm 2,3\%$, $94 \pm 2,8\%$, $94 \pm 3,0\%$, відповідно. Із наведених даних видно, що при заморожуванні до -20°C відмічалась найнижча схоронність. Зниження кінцевої температури охолодження до -60°C не впливає на збереженість клітин суспензії плаценти, але вимагає додаткового часу на охолодження та збільшує витрати рідкого азоту, тому оптимальною кінцевою температурою охолодження перед зануренням у рідкий азот є -40°C.

Приклад 3

Спосіб здійснювали аналогічно прикладу 1, за винятком того, що умови еквілібрації з кріоконсервуючим розчином були різними: в першому випадку еквілібрацію клітин суспензії плаценти з кріоконсервуючим розчином проводили протягом 20хв при кімнатній температурі, а в другому - процедуру еквілібрації суміщали з охолодженням зразків у програмному заморожувачі до температури 0°C. Схоронність клітин суспензії плаценти була $86,0 \pm 2,27\%$ і $91,0 \pm 2,31\%$, відповідно.

Приклад 4

Спосіб здійснювали аналогічно прикладу 1, за винятком того, що поєднування кріоконсервуючого розчину з суспензією клітин плаценти здійснювали різними способами. У першому випадку суспензію плаценти перемішували з розчином кріопротектора у співвідношенні 1:1, а другому - клітини суспензії плаценти замість перемішування поступово нашаровували на кріоконсервуючий розчин у співвідношенні 1:1. Схоронність суспензії клітин плаценти після заморожування та відігріву, в залежності від способу поєднування суспензії клітин плаценти з кріоконсервуючим розчином, була $91,0 \pm 2,31\%$ і $94,0 \pm 2,8\%$, відповідно.

Джерела інформації:

1. Грищенко В.І., Юрченко Т.М., Прокопюк О.С., Строна В.І., Козлова В.П., Прокопюк В.Ю. Спосіб консервування тканин фетоплацентарного комплексу. Патент України №30808А, А01N1/02, 15.12.2000.

2. Грищенко В.І., Морозова Т.Ф., Воротилі О.М. та ін. Приготування та зберігання кріоконсервованої суспензії плаценти для клінічного використання // Метод, рекомендації. - Харків. - 1997. - С.9.

3. Меньшиков В.В., Делекторская Л.Н., Золотницкая П.Н. и др. Лабораторные методы исследования в клинике. Справочник. - М: Медицина, 1987. - С.112.